



Teater Vanemuine / Theatre Vanemuine
144. hooaeg / 144th Season

Ballett / Ballet

RAIMONDA / RAYMONDA

Helilooja / Composer **Aleksander Glazunov**

Muusikajuht ja dirigent / Musical Director and Conductor
Erki Pehk

Dirigent / Conductor
Lauri Sirp

Lavastaja ja koreograaf / Director-Choreographer
Jelena Pankova (Venemaa / Russia)

Lavakujundus ja kostüümid / Set and Costume Designers
Charles Cusick-Smith, Philip Ronald Daniels (Suurbritannia / Great Britain)

Valguskunstnik / Light Designer
Priidu Adlas (Tallinna Linnateater / Tallinn City Theatre)

Repetiitorid / Repetitors
Rufina Noor, Jelena Karpova

Inspitsient / Performance managed by
Marek Markus Kroon

Balletijuht / Ballet Director
Mare Tommingas

Vanemuise Tantsu- ja Balletikooli juhataja / Mistress of the Vanemuine Dance and Ballet School
Elena Poznjak-Kölar

Vanemuise Sümfooniaorkester ja ballettrupp / Vanemuine Symphony Orchestra and Ballet

Lavastuses kasutatakse **Marius Petipa** ja **Aleksander Gorski** algupäraseid koreograafilisi stseeni.

The production uses the original choreographic scenes by Marius Petipa and Alexander Gorsky.

Esietendus 5. oktoobril 2013 Vanemuise suures majas
The premiere on October 5th 2013 in the Grand Building of the Vanemuine
vanemuine.ee

Osalised / Cast:

Raimonda
Abderahman
Jean de Brienne
Valge daam / *White Lady*
Henriette
Clemence
2 trubaduuri / *2 Troubadours*
Jean de Brienne'i saatjad /
Jean de Brienne's Companions
Krahvinna Sibylla /
Countess Sibylla
Kuningas André / *King André*
Õukond / *Court*

Hayley Blackburn / Maria Engel / Raminta Rudžionyte
Jacob Hoover / Anthony Maloney / Brandon Alexander
Colin Maggs / Silas Stubbs
Julia Litvinenko / Kristina Markevičiute
Raminta Rudžionyte / Tarasina Masi
Alicia Nelson / Emma Price
Daniil Kolmin / Alain Divoux
või / or **George Wille-Williams / Lawrence Massie**

Anthony Maloney / Silas Stubbs
või / or **Brandon Alexander / Colin Maggs**

Rita Dolgikh
Janek Savolainen
Siiri Koodres, Luule Veziko, Anne Vilt, Maire Saar,
Endel Kroon, Uku Markus Simmermann,
Oliver Timmusk, German Javier Gholami (Vanemuise
ooperikoorist / from the *Vanemuine Opera Choir*)



I vaatuses

Valss / Valse

Fenella Cook, Matteo Giulio Tonolo, Stephanie Goldhahn, Samuel Lawman, Matthew Jordan, Tatevik Mkrtoumian, Alain Divoux, Janika Suurmets, Yukako Horita, Joshua Woodhams, Viktoria Valujevski, Ben Kyprianos, Alina Sakk, Kersti Kuuse, Ott Müür, Janika Suurmets, Diego Cardelli, Georgia Giboin

Grand Pas

Raminta Rudžionyte või / or **Julia Litvinenko, Tarasina Masi, Alicia Nelson, Emma Price, Alain Divoux, Daniil Kolmin, Silas Stubbs, Anthony Maloney** või / or **George Willé-Williams, Lawrence Massie, Colin Maggs, Brandon Alexander**

2 lilletüdrukut / 2 Girls with Flowers – **Madli Mägi / Helen Jakob / Helen Kotsar / Helga-Kadi Leedo** (Vanemuise Tantsu- ja Balletikooli õpilased / Students of the Vanemuine Dance - and Ballet School)

2 väikest paaži / 2 Little Pages – **Miina-Eliise Luts, Mirell Mõtlik** (Vanemuise Tantsu- ja Balletikooli õpilased / Students of the Vanemuine Dance - and Ballet School)

Valse Fantastique

Raminta Rudžionyte, Alicia Nelson või / or **Tarasina Masi, Emma Price; Tatevik Mkrtoumian, Fenella Cook, Janika Suurmets, Ykako Horita, Stephanie Goldhahn, Alina Sakk, Viktoria Valujevski, Kersti Kuuse, Georgia Giboin**
Vanemuise Tantsu ja Balletikooli õpilased / Students of Vanemuine Dance - and Ballet School - **Katriin Hint, Diana Lanevska, Diana Lodeikin, Gertrud Jaks, Merly Teder, Hanna-Liis Sootla, Gertrud Tomson, Marianne Piirmets / Anette Jaani, Meriliis Tepper, Sonja Kaara, Viktoria Soodla, Eliise Oras**

II vaatuses

Ungari tants / Hungarian Dance

Alina Sakk, Raminta Rudžionyte, Kristina Markeviciute või / or **Julia Litvinenko, Kersti Kuuse, Tarasina Masi, Janika Suurmets, Viktoria Valujevski, Georgia Giboin, Samuel Lawman, Lawrence Massie, Ott Müür, George Willé-Williams, Alain Divoux, Daniil Kolmin, Brandon Alexander**

Hispaania tants / Spanish Dance

Tatevik Mkrtoumian või / or **Maria Enge, Silas Stubbs, Brandon Alexander, Colin Thomas Maggs, Matteo Tonolo, Anthony Maloney**

Saratseenide tants / Saracen Dance

Emma Price või / or **Alicia Nelson** või / or **Alina Sakk; Benjamin Kyprianos** või / or **Diego Cardelli** või / or **Matteo Tonolo**
Stephanie Goldhahn, Fenella Cook, Yukako Horita, Viktoria Valujevski, Kersti Kuuse, Alina Sakk, Fenella Cook, Matthew Jordan, Matteo Tonolo, Ott Müür, Diego Cardelli, Samuel Lawman, Alain Divoux, Benjamin Kyprianos

Miks on nii, et klassikalist muusikat hoiame me hoolega ja kanname ette ülima täpsusega, klassikalisi ballette aga uuendame pidevalt? Põhjas on selles, et muusikateosed on partituurides täpselt fikseeritud, koreograafiline tekst aga, olugi see mitmesugustes märgistikes üles tähendatud, ei võimalda ideaalset lahtiseletamist. Seda antakse tavaliselt edasi põlvest põlve, tantsijalt tantsijale, nii-öelda jalalt jalale. Ent iga esitaja lähtub selle teksti ettekandmisel oma võimalustest ja võimetest, alludes aja nõuetele, tehes originaali tehnilisi uuendusi ning järgides moenõudeid – eks mõjuta koreograafia muutumist ja täiustumist ka naiste seelikupikkuse ja meeste vestimoe muutumine.

Töldade asemele on tulnud autod, krinoliini asemele figuuri järgiv kangas. Meie elutempo üha kiireneb ja meil ei ole aega neljatunniseks teatrikülastuseks, romantilisteks õhkamisteks ja mõtisklusteks (kahjuks!), lisaks sellele jälitavad ja laostavad meid moraalselt televisioon ja lõputud infovood. Pooltoonid ei ole hinnas, meil ei ole mahti nende täiuslikkuse paistel mõtteid mõlgutada, meie tänapäev tähendab erksaid, sageli karjuvaid värve, mis hüüavad: „Tulin, nägin, võitsin!”

Mida siis balletiga teha?

Ja miks me üldse teatris käime?

Kas oma silmaga vaatamas? Pärast pingelist tööpäeva loožis puhkamas? Või siis kaasa elamas, armumas ja miks mitte ka nutmas?

Klassikalise balletti ilu seisneb selle tantsudes, joonte harmoonilisuses, õhulisuses, selles, et kõik on natuke õilsam, natuke ideaalsem kui päriselus ning muusika ja tantsu kooskõla viib meid teise maailma, laseb mediteerida ja unistada. Ent ükski lavastus, balletilavastus sealhulgas, ei ole möeldav ilma draamategevuseta, seepärast peab iga balletitantsija olema näitleja. Laval ilma muusikalise väljendusoskuse ja näitlejaandeta kargaja ei saa ennast nimetada balletitantsijaks.

Mida siis „Raimonda” endast kujutab?

Sellel balletil on suurepärane muusika ja kaunid tantsud ning nendega vastuolus olev ilmetu ja igavapoolse süzee.

1898. aastal, kui Marius Petipa oli 80-aastane, ei olnud tal enam jaksu Maria teatri juhtkonnaga võidelda, seepärast võttis ta pärast mõningaid kahtlusi vastu talle määratud „Raimonda” libreto.

Tänu temale sündis klassikalise pärandi ühe parima balleti imeline muusika ja suurepärane koreograafia. Ent süzee nörkuse töttu on „Raimondat” maailmalavadel harva ette kantud - balletti hakati ümber tegema. Kõigepealt püüdis „Raimondat” päästa ja talle elu sisse puhuda V. Vainonen Peterburis (toonases Leningradis), seejärel J. Grigorovitš Moskvas. G. Balanchine lavastas New Yorgis lihtsalt „Variatsioonid Raimonda teemadel”, mis on kahtlemata selle balleti seni parim ja tuntuim lavastus.

Aga muusika, muusika? See on lihtsalt oivaline oma *adagio* ja idamaiste teemadega.

Ühes Euroopa teatris juhatas „Raimonda” esietendust Aleksander Titov. Juba tema välimus sisendas täielikku usaldust. Ta oli suur ja rahulik vägilane, ent samas veidi ähvardav, ja orkester allus talle tingimusteta. Vist esimest korda ei jälginud ma tookord laval toimuvat, vaid vaatasin külgloožist orkestrit ja Titovi.

Ka hiljem olen tema „Raimondale” sattudes kuulanud ainult muusikat – sama suurejoonelist ja võimsat nagu ta ise.

Sis tekkiski mul mõte, et libretot oleks ehk võimalik muuta. Võib-olla saaks luua „Raimonda” versiooni, mis ei oleks igav? Isegi uus süzeeliin hakkas mu peas piirjooni omandama. Ja äkki küsiti minult, kas ma tahaksin „Raimondat” lavastada. Nagu oleks kosmos vastanud talle saadetud signaalile!

Muide, Glazunov tundis suurt huvi astronoomia vastu – seda lugesin tema eluloost juba lavastuse ettevalmistamise käigus.

Jelena Pankova, lavastaja

Why is it that classical music is preserved with extreme care and recited with utmost precision, but classical ballets are constantly renewed? The reason is that musical creation is precisely fixed in note scores, but choreographic text – even if it is denoted with various choreographic sign systems – does not possess the ability to be perfectly interpreted. It is usually conveyed from generation to generation, from dancer to dancer, from ‘foot to foot’. But each performer executes this text according to their possibilities and capabilities, conforming to temporal requirements, introducing technical innovations to the original version and following current trends (changes in women’s skirt length and men’s vest fashion also influencing the amendment and improvement of choreography).

We have cars instead of carriages now; crinoline has been substituted by tight leather; our pace of life is constantly increasing, and we don’t have time for four-hour visits to the theatre, romantic sighs and contemplation (more’s the pity!). Besides which, we are pursued and demoralised by television and endless flows of information. Semitones are not valued: we don’t have time to bask in their glow. Contemporary time means bright, often loud colours which scream “I came, I saw, I conquered!”

So what do we do with ballet?

And why do we even visit the theatre?

To see it with our own eyes? To put our feet up in the box after a hard day’s work? Or to feel, fall in love and, why not, cry?

The beauty of classic ballet lies in its choreography, the harmony of its lines, its ethereality – the fact that everything is slightly more noble and perfect than in real life and that the uniformity of music and dance takes us to another world, enabling us to meditate and dream. But no show, including a ballet, is possible without dramatic activity, which is why all ballet dancers have to be actors, too. A person jumping on the stage who doesn’t have the ability to express himself in music and has no acting talent cannot call himself a ballet dancer.

What is the ballet *Raymonda* all about?

Great music, beautiful choreography and, as a contradiction, an inexpressive and pallid plot. It’s 1898. Marius Petipa is 80 years old. He no longer has the strength to fight the management of the Maria Theatre, which is why after some doubt he accepts the libretto *Raymonda* which has been assigned to him.

Thanks to him, the wonderful music and great choreography of the best ballet of one of the classic ballet legacies are born. But due to its weak plot *Raymonda* is rarely played on world stages.

So they start changing the ballet. First Vainonen tries to breathe life into *Raymonda* in St. Petersburg (the former Leningrad), then Grigorovich attempts the same in Moscow. Balanchin simply produces *Variations on Raymonda* in New York, which is without doubt the best and most famous staging of the ballet to date.

But what about music? It is just perfect with its adagios, oriental themes and musical interlude known as ‘the cosmos’.

In one European theatre the premiere of *Raymonda* was conducted by Aleksandr Titov. His involvement alone instilled the utmost trust in audiences. He was a large, calm man, but at the same time slightly threatening, and the orchestra bowed to him unconditionally. I think it was the first time I didn’t watch what was happening on stage but kept my eyes on the orchestra and Titov from my side box.

Also, later, when I happened to attend another *Raymonda* performance, I just listened to the music, which is as spectacular and powerful as the conductor.

It was then when I came upon the idea that perhaps it would be possible to change the libretto. Perhaps it would be possible to create a not-boring version of *Raymonda*. Even a new plot started to develop in my mind... And suddenly I was asked whether I would like to stage it. It’s like the universe had responded to my signal!

By the way, Glazunov was deeply interested in astronomy – something I read about in his biography while preparing the staging.

Yelena Pankova, Director



Hayley Blackburn; Colin Maggs



Maria Engel; Anthony Maloney

RAIMONDA

Koreograafia: Marius Petipa ja Jelena Pankova / Libreto: Jelena Pankova ja Alexander Sombart

Proloog

Taevases kuningriigis kohtuvad Valge Daami silme all kaks armastavat hinge.

1. VAATUS

1. pilt

Ühes Ungari lossis valmistavad söbrad ette Raimonda tädi, krahvinna Sybille'i korraldatud kohtumist kuulsusrikka rüütlil Jean de Brienne'i ja tema tulevase abikaasa, Raimonda vahel. Pärast kohtumistseremooniat on Raimonda oma tunnetes Jean de Brienne'i vastu kõhklev ja ebakindel ning otsustab tädile sellest rääkida. Kuigi söbrad püüavad Raimondat lohutada, jäääb ta endiselt kurvaks. Ta pöördub palvetes Valge daami poole, kes viib ta kaasa imelisse fantaasiamaailma.

2. pilt

Võlumaailmas viibiv Raimonda saab lõpuks õnnelikuks, nähes tema juurde saabuvat inimest, keda ta on juba ammu tundnud ning kelle kätesse ta usaldab oma keha ja hinge.

2. VAATUS

On Raimonda sünnipäev, ühtlasi päev, mil kuulutatakse välja tema kihlus Jean de Brienne'iga. Tema söbrad pidutsevad ja teevad kingitusi. Üheks Jeani toodud kihlakingituseks on saratseenidest orjad. Saabub saratseeni saadik Abderahman, kes püüab veenda Jean de Brienne'i orje vabastama. Raimonda tantsib armunud saadikuga ja tunneb temas ära võlumaailmas nähtud armastuse. Köigile ootamatult lükkab Raimonda Jean de Brienne'i kihlumisettepaneku tagasi. Maruvihane ja häbistatud Jean de Brienne tapab saadiku.

Saabub Valge Daam, kes viib Raimonda ja Abderahmani kaasa ning laseb nende hingedel lennata taevasesse armastuse kuningriiki ...

RAYMONDA

Choreography by Marius Petipa and Yelena Pankova

Libretto by Yelena Pankova and Alexander Sombart

Prologue

In the Kingdom of Heaven, two souls reunite to love one another under the watch of the White Lady...

Act One

Scene One

Friends are preparing a ceremony in a Hungarian palace for the meeting of the Countess Sibylle (Raymonda's aunt) and Jean de Brienne, a glorious knight, and Raymonda, who is betrothed to him.

After the ceremony, Raymonda, uncertain, confides in her aunt. Although her friends try to encourage her, Raymonda is sad. She thus begs the White Lady for help, who miraculously whisks her away to a fantasy world.

Scene Two

Raymonda, finally happy, watches with enchantment as a being she has always known arrives...and whom she gives her heart and soul...

Act Two

It is both Raymonda's birthday party and engagement party with Jean de Brienne. Friends celebrate and pass out gifts. One of Jean's gifts is Saracen slaves. Abdérâme, Ambassador of the Saracens, arrives with the intention of trying to convince Jean to free the slaves. But he is lost in love, dancing with Raymonda, who recognizes in him the being she loves. As a surprise to all, Raymonda announces her refusal of Jean de Brienne, who—furious and dishonoured—kills the Ambassador...

The White Lady appears and lifts Raymonda and Abdérâme, letting their souls rise toward the Kingdom of Heaven and of Love...

RAIMONDA, on originaalis...

...ballett 3. vaatuses ja 4. stseenis

Libreto Lidia Paškova ja Marius Petipa

Koreograafia Marius Petipa

Lavakujundus O. Allegri, K. Ivanov ja P. Lambin

Maailmaesietendus Peterburi Maria teatris 19. jaanuaril 1898

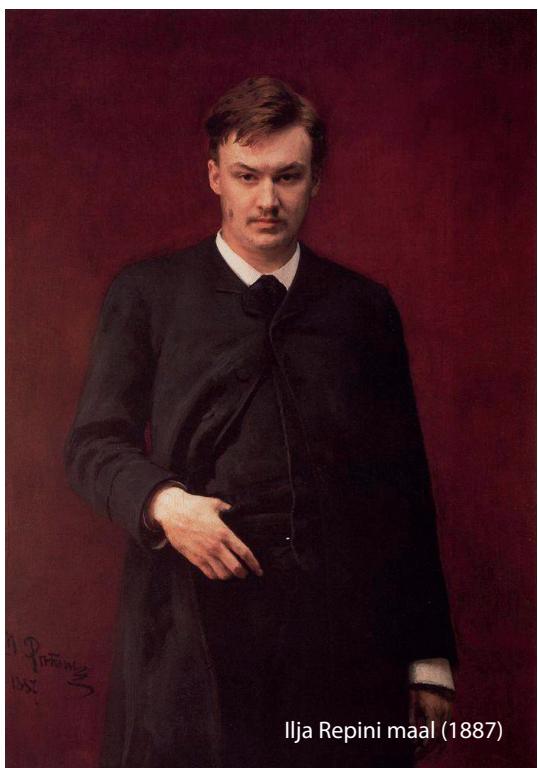
Solistid: Pierina Legnani (Raimonda), Sergei Legat (Jean de Brienne), Nicholas Legat (Beranger), Pavel Gerdt (Abderahman)

Raimonda on kihlatud ja hakkab abielluma rüütel Jean de Brienne'iga, kes on ristiretkel. Peigmehe äraolekul piirab Raimondat oma tähelepanuavalustega saratseenist rüütel Abderahman. Jean de Brienne saabub ja alistab oma rivaali. Algavad suured pidustused.

Mõnedes stseenides, teataval määral ka meloodiates ja toonivärvingutes on see ballett austusavalds Tšaikovski loomingule, eriti teatud passaažidele „Luikede järvest“ ja „Uinuvast kaunitarist“. Lugu ise raamistab divertimentide seeriat, kohati justkui ehk liigagi ülevoolavat, eesmärgiga näidata kuulsate solistide virtuoossust ja erilisi tantsulisi võimeid. See seletab „Raimonda“ edu 19. ja 20. sajandi vahetuse. Tšaikovski mudel inspireeris Glazunovi looma üldtunnustatult meeldivat muusikat, mida on alati lihtne ja hea kuulata, kuid mis on samas justkui ka veidi kulunud ja liiga „tavaline“. Sellel puudub sisemise väljendusrikkuse üllus, mis on tabatav Tšaikovski muusikas. Samas leiab seal röömsameelseid ja väga isikupäraseid hetki, nagu kangelanna sisenemine ja esimese vaatuse valss, samuti araabia tants teises vaatuses ning viimane vaatus, milles on näha vormi elegantsi, harmoonilist julgust ja kindlat kontrapunktitehnikat.

„Raimonda“ on alati avanud tuntud balettiinide näitlejaoskusi. Venemaal töi selle 1900. aastal Moskva Suures teatris lavale koreograaf A. Gorski. Peale Oktoobrirevolutsiooni lavastati seda sageli nii Kirovi teatris Leningradis kui ka Moskva Suures teatris. 1945. aastal oli Raimonda osatäitmine L. Lavrovski lavastuses priimabaleriin Maia Plissetskajale tema esimene tähelend. Balletti lavastati Nõukogude Liidus üha uuesti ning see on mitmete suurte teatri repertuaaris siiani. Läänemaailma joudis balett N. Zverevi lavastusena, mis loodi Leedu Rahvusbaletteile ning esitati Londonis 1935. aastal. Esimene Ameerika Ühendriikide lavastus oli A. Danilova ja G. Balanchine'i lühendatud versioon *Ballet Russe de Monte Carlo'* le (1946). Itaalias esitati „Raimondat“ esimest korda 10. juulil 1964. aastal *Teatro Nuovos*, Spoletos. Londoni Kuninglikus Balletis olid peaotsatäitjateks R. Nurejev ja D. Wells (tantsi haigestunud M. Fonteyni asemel). 1976. aastal esitati „Raimonda“ üks versioone Napolis *Teatro San Carlos*, koreograafia lõi L. Gai ning lavastas B. Menegatti. Peaosid tantsisid C. Fracci, B. Taylor ja B. Marks. Täindatud versioonid lõi R. Nurejev veel Austraalia Ballettripile (1965), Zürichi Ballettile (1972) ja Ameerika Balletteatrile (1975), seejärel lavastasid V. Gsovski (kaks esimest vaatust) ja N. Beriozov (kolmas vaatus) versiooni Berliini Saksa Ooperile (1975). Lisaks lõi G. Balanchine koreograafia baletteile „Pas de Dix“ (1955).

Eestis on „Raimonda“ etendunudkahel korral Rahvusooperis Estonia – 1957. aastal balletmeister V. Päri lavastuses (Raimonda – T. Randviir, A. Leis; Jean de Brienne – A. Koit, V. Loo, U. Puusaag; Abderahman – I. Silla, V. Hagus, K. Saareke) ja 1983. aastal K. Sergejevi lavastuses (Raimonda – T. Laid, I. Arro, K. Körb; Jean de Brienne – T. Härm, V. Fedortšenko, J. Jekimov, A. Ustinov, V. Kuzmin, V. Jansons; Abderahman – A. Basihhin, V. Fedortšenko, J. Mihhejev)



Ilja Repini maal (1887)

Aleksander Glazunov

Glazunov on muusikaajaloo üks suuremaid talente. Ta sündis 10. augustil 1865. aastal eduka raamatukaupmehe ja kirjastaja pojana. Tema muusikaline anne avaldus juba varases eas - kui Balakirev oli Glazunovi esimesi heliteoseid näidanud Rimski-Korsakovile, alustas Glazunov viimase juures õpingutega ning arenes meeletu kiirusega. Ta kirjutas esimese sümfoonia juba enne oma 17. sünnipäeva ning seda esitas Balakirevi Vaba Muusika Kooli kontserdil. Glazunov võitis selle teosega kõikide vene muusikute austuse, nende üllatus oli aga üüratu, kui ilmus teose autor koolivormis. Sellest tekkisid lausa kuulujutud, et Glazunovi rikkad vanemad olid selle sümfoonia lasknud tema eest kirjutada. Glazunovi hakati kutsuma "väikseks Glinkaks" ja Belajev võttis enda peale tema tööde avaldamise. 1884. aasta Euroopa kontsertreis suurendas tema tuntust veelgi ning 10 aastaga teati

tema loomingut juba terves Euroopas ja peagi kuulati tema muusikat juba köikides pealinnaides üle maailma. Glazunovi absoluutne kuulmine ja erakordne mälu lubasid tal üksköik millist muusikapala peale ühekordset kuulamist taasesitada. Ta oli harva kaine ning hämmastas kuulajaid oskusega mängida keerulisi muusikapalasid ilma sigarit käest panemata. Kuid sedalaadi andekus töötas tema loomingule teataval määral vastu - loomine oli Glazunovile nii loomupärane, et ta ei uuendanud kunagi oma stiili ning enesekriitika puudumine ei aidanud kaasa tema talendi arenemisele. Alguses peeti Glazunovi vene rahvuslike ideede edasikandjaks, aga peagi suundus ta pigem absoluutsete vormide poole ning eemaldus temaatiliste tonaulustega mängimisest, mis olid iseloomulikud „Võimsale rühmale“. Samas on tema sümfoonilised heliteosed siiski täidetud vene rahvuslike möjudega. Tema tundemaailm tundus kesksele positsioonile seadvat klassikalise balletti. Glazunovi abstraktsete heliteoste liikumised peegeldasid sädelevat, lührite säras kosmost. Ta lõi neli uhket tantsuteost: *Scènes de Ballet*, Op. 52 (1894), *Raymonda*, Op. 57 (1898), *Les Ruses d'Amour*, Op. 61 (1900), and *The Seasons*, Op. 67 (1900). Kögist neist teostest said Peterburi Keiserliku Balletti lõpuaedade tähtteosed ning nad on hästi tuntud tänapäevani. Glazunovist sai 19. sajandi romantiliste muusikaidealide kandja tänu oma järeleandmatule pühendumisele muusikalisele meistrelikkusele. Tal oli laitmatu vormitunnetus ning ta lihvis täiuslikkuseni oma orkestraatorioskused, spetsialiseerudes malbetele instrumentaalsetele tekstuuridele (erakordse meisterlikkusega suutis ta käsitleda puupuhkpille, eriti flööte). Ajal, kui nooremate heliloojate katsetused loid laineid Euroopa muusikamaastikul, jätkas Glazunov oma valitud rajal, puhudes elu sisse traditsioonilistele muusikasuundadele, mida ta juba varasest noorusest teistele eelistas. Selles eelistuses puudus igasugune kahtlus või ebakindlus, ta suutis kiirelt ja otsustavalt luua soovitud meeolelu ning siis selle täiuslikkuseni arendada. Ta oli lihvitud oskustega meistrimees, rikka kunstilise taustaga. Glazunov oli soe ja südamlik inimene, kindel sõber ning tagasihoidlik oma saavutuste suhtes. Oma elu lõpupoole lõi ta uusi teoseid vähe, kuid dirigeeris alati ise oma loomingut. Õpetajana oli tal oluline möju nooremale põlvkonnale. Peterburi Konservatoriumis komponeerimiskursusi juhendades sai temast ühtlasi ka konservatoriumi rektor. Glazunovi elu oli kõrvaltaatajale suhteliselt sündmustevaene, kuid muusikaliste ideaalide osas järeleandmatult sihikindel. Ta suri Pariisis 21. märtsil 1936. aastal.

RAYMONDA, originally...

...ballet in 3 acts and 4 scenes

Scenario: Lydia Pashkova and Marius Petipa

Choreography: Marius Petipa

Sets: O. Allegri, K. Ivanov and P. Lambin

First performance: St Petersburg, Maryinsky Theatre, 19 January 1898

Principal dancers: Pierina Legnani (Raymonda), Sergei Legat (Jean de Brienne), Nicholas Legat (Beranger), Pavel Gerdt (Abderaman)

Raymonda is to marry Jean de Brienne, but the Saracen knight Abderaman forces his attentions on Raymonda while de Brienne is on the Crusades. At the last moment de Brienne returns, fights his rival, and sets the scene for the preparations for the marriage festivities. These start with a lavish Hungarian divertissement.

In some of the scenes, and to some extent in the melodies and tone colours, this ballet pays homage to the Tchaikovskian tradition, especially to certain passages from Swan Lake and The Sleeping Beauty. The story serves as the pretext for a series of divertissements, almost too profuse, intended to show off the virtuosity and special gifts of the famous soloists. This explains its success at the turn of the century. The Tchaikovskian model inspired Glazunov to compose agreeable music, always easy to listen to, but also slightly commonplace and bland. It lacked the nobility of inner expressive force inherent in Tchaikovsky's music. All the same, there are particularly happy and very individual moments, such as the heroine's entrance and first act waltz, also the Arab Dance in act 2, and the finale, which achieves elegance of form, harmonic audacity, and a firm contrapuntal technique. The ballet has always been able to stimulate the acting abilities of the great ballerinas. Thus, in Russia, where it is still danced, there was a production in 1900 directed by the choreographer Gorsky at the Bolshoi Theatre in Moscow. After the October Revolution it was often put on, both at the Kirov in Leningrad and at the Bolshoi. The revival by L. Lavrovsky on 13 October 1945 gave Maia Plisetskaia her first success in a leading part. The ballet was constantly revived in the USSR and is still kept in the repertory of the more ambitious companies. The ballet came to the West in N. Zverev's production for the National Ballet of Lithuania given in London in 1935. The first US production was Danilova's and Balanchine's abbreviated version for the Ballet Russe de Monte Carlo (1946). In Italy, Raymonda was performed for the first time on 10 July 1964 at the Teatro Nuovo, Spoleto, a complete production by the Touring Royal Ballet, with Petipa's choreography revised by Rudolf Nureyev, sets and costumes by Beni Montresor, and orchestral direction by Ashley Lawrence. But this was shown only at the Spoleto and Baalbek festivals. Thereafter, only the third act was kept in the repertory.

In the Royal Ballet Company of London, the chief parts were taken by Nureyev and Doreen Wells (substituting for Margot Fonteyn, who was ill and could dance only in the last few performances). Nureyev and Fonteyn were together again when the third act of the ballet was danced at Nervi on 28 June 1968 (sets and costumes by Harry Kaye). In May 1976 there was a version at the Teatro San Carlo in Naples, with choreography by Loris Gai and direction by Beppe Menegatti. The principal dancers were Carla Fracci, Burton Taylor, and Bruce Marks. Further complete versions were mounted by Nureyev for the Australian Ballet (1965), Zurich Opera Ballet (1972), and American Ballet Theater (1975), and then by Gsovsky (first two acts) and Beriozoff (third act) for German Opera Berlin (1975). Balanchine choreographed a ballet Pas de dix (1955), with most of the music from the Grand Pas Hongrois; Raymonda Variations (1961), to a different set of musical numbers; and Cortège Hongrois (1973).

There were two productions in Estonian National Opera - 1957; Director V. Päri (Raymonda - T. Randviir, A. Leis; Jean de Brienne - A. Koit, V. Loo, U. Puusaag; Abderahman - I. Silla, V. Hagus, K. Saareke) and 1983; Director K. Sergeyev (Raimonda - T. Laid, I. Arro, K. Körb; Jean de Brienne - T. Härm, V. Fedortšenko, J. Jekimov, A. Ustinov, V. Kuzmin, V. Jansons; Abderahman - A. Basihhin, V. Fedortšenko, J. Mihhejev)

Alexander Glazunov

Glazunov represents one of the greatest natural talents in the history of music. He was born on 10 August 1865, the son of a prosperous bookseller and publisher. He showed a talent for music early. After Balakirev had shown Glazunov's first compositions to Rimsky-Korsakov, he began studies with the latter, "making progress by the hour". His Symphony No. 1 in E major, completed before he was 17, was premiered by Balakirev at a concert of the Free Music School, and won him the admiration of all Russian musicians. Such was the astonishment that greeted the composer when he appeared in his school uniform, that rumours began circulating that his wealthy parents had paid to have it prepared. He became known as "the little Glinka", and the influential Belayev undertook the publication of his works. In 1884 a European tour extended his fame, and within 10 years his reputation had spread to the rest of Europe.

His music was heard with increasing frequency throughout the capitals of the world. Such was the sharpness of his hearing and prodigality of his memory, that he could reproduce any piece of music on the piano after a single hearing. He was rarely sober, and astonished listeners by playing complicated music on the piano without removing his habitual cigar from his fingers. His sheer facility seems to have affected his creative originality adversely: composition came to him so easily that he never renewed his style, nor seemed ever to have subjected his music to a rigorous selfcriticism that might have helped to transform his talent into something greater. At first Glazunov was regarded as the inheritor of the Russian nationalist ideals, but he soon turned to absolute forms, rather than the thematically inspired tone paintings so typical of the Mighty Handful. His symphonic compositions are nonetheless full of Russian folk allusion. His emotional world seems to have been centred in the atmosphere of the classical Russian ballet. The movements in his abstract orchestral scores seem to reflect a glittering, chandelier-lit cosmos. He was the composer of four masterful dance compositions: Scènes de Ballet, Op. 52 (1894), Raymonda, Op. 57 (1898), Les Ruses d'Amour, Op. 61 (1900), and The Seasons, Op. 67 (1900). All became major works in the sunset of the Imperial Ballet, and remain landmarks in the history of theatre music for the dance. In fact Glazunov became a lifelong caretaker of the 19th-century Romantic musical ideals, with his unrelenting

insistence upon the skills and amenities of musical craftsmanship. He had an impeccable sense of form, and became a master orchestrator, specializing in suave instrumental textures (with remarkable handling of the woodwind, especially flutes). He was also a skilled contrapuntalist, although he seldom focussed attention on conspicuous display of this facility. While experimentation by younger contemporaries (like Igor Stravinsky, from the same Russian school) was raging through the musical culture of Europe, Glazunov continued breathing his own life into the traditional musical procedures he had favoured from his youth. There was nothing indecisive or amorphous about his preference. He would sketch a mood quickly and directly, and then develop it to its full potential. He was a highly skilled craftsman emerging necessarily from a rich, full artistic culture, nurtured on tradition and respect. Glazunov appears to have been a warm and genial man, a firm friend and modest about his accomplishments. Towards the end of his life he composed little, but continued to conduct his own music. As a teacher he in turn exercised considerable influence on the younger generation through his composition classes at the St Petersburg Conservatory, where he also became director. His life was outwardly uneventful, but single-minded in pursuit of his musical ideals. He was accorded full honours when he died in Paris on 21 March 1936.



Jelena Pankova

Vene baleriin, koreograaf, pedagoog. Alustas õpinguid Peterburi Vaganova-nimelises Ballettiakadeemias. Juba väga noorelt sai temast Kirovi balleti nimekamaid soliste, kes esines paljudel lavadel üle Euroopa ja Ameerikas ning Austraalias. Peterburis debüteeris Pankova Quiteriana "Don Quijotes", varsti pärast seda tantsis ta peaosa "Giselle'is", "Uinuvas kaunitaris", "Sülfidis", "Korsaris" ja "Chopinianas". Lisaks valiti Pankova peaossa esmakordselt Venemaal etendunud George Balanchine'i lavastuses "Šoti sümfoonias".

Jelena Pankova on tantsinud Cincinnatis, Floridas ja Inglise Rahvuslikus Balletis Londonis. 1992 on ta saanud aunimetuse "Dancer of the Year". Seejärel kutsuti Jelena tööle Baieri Riigiballetti Münchenis, kus tema repertuaar laienes selliste nimetustega nagu John Cranko "Romeo ja Julia" ning "Onegin" (Tatjana), John Neumeyeri "Kameeliadaam" ja "Pähklipureja", Uwe Scholzi "Mozarti klaverikontsert" jt. Lisaks tantsis ta Nikiat Saksamaa "Bajadeeri" esietendusel (lav. Patrice Bart, München 1998).

Külalisartistina jätkas Jelena esinemisi ka Kirovi balletis Peterburis - tantsides muuhulgas Giselle' ja peaosa Roland Petit'"Carmenis".

Lisaks on ta tantsinud Heti Rahvuslikus Balletis Amsterdamis, Bordeaux' Ooperis, *Theatro Massimos* Palermos, Milano *La Scalas*, Ungari Riigiballetis jm.

2005 sai Jelena Pankova Vaganova-nimelisest ballettiakadeemiast balletiõpetaja doktorikraadi.

Koreograafina on ta lavastanud "Korsaari" Kaasani Balletis (Venemaal) ja "Chopiniana" Brasiliias 2005. 2006 "Chopiniana" Münchenis ja "Luikede järve" Rio de Janeiros, 2010 "Papilloni" Prahas, 2011 "Raimonda" ja 2012 "Uinuva kaunitari" Splitis.

Tantsijana on tal hiljuti olnud rollid "Coppelias", "Giselle'is", "Don Quijotes" ja "Luikede järves" Saksamaal.

Alates 2012. aasta septembrist on Jelena Pankova Antwerpeni Kuningliku Balletikooli õpetaja Belgias (Vaganova meetod).



Jelena Karpova, Jelena Pankova, Rufina Noor

Yelena Pankova

Russian Ballerina, Ballet Mistress, Choreographer and Teacher. She began her professional ballet training at the Vaganova Ballet Academy in St. Petersburg. Even as a very young dancer, she established herself as one of the most prominent ballerinas in the Kirov Ballet, performing on international tours and guesting from New York to Sidney and in all major cities in Europe. She debuted in St. Petersburg as Kitri in "Don Quixote" and soon after that took the title roles in "Giselle", "Sleeping Beauty", "La Sylphide", as well as main roles in "Le Corsaire" and "Les Sylphides". She was also selected to dance the main role in the first Russian performance of George Balanchine's "Scotch Symphony".

Yelena Pankova danced in Cincinnati, Florence and with the English National Ballet in London. Named "Dancer of the year" in London - 1992. She was then acclaimed for ten years at the Bayerisches Staatsballett in Munich. Here she acquired a wide new repertory, including the leads in John Cranko's "Romeo and Juliet" and "Onegin" (Tatiana), John Neumeier's "The Lady of the Camellias" and "The Nutcracker," and Uwe Scholz' "Mozart Piano Concerto". She also danced Nikija in the German premiere of "La Bayadere" (staged in Munich by Patrice Bart in March 1998). Yelena also returned as a guest artist to the Kirov Ballet St.- Petersburg and danced there among others "Giselle" as well as Roland Petits "Carmen".

She danced with the Het National Ballet in Amsterdam, Opera de Bordeaux, Teatro Massimo in Palermo, Carlo Felice in Genova, La Scalla di Milano, Arena di Verona Ballet, Hungarian State Ballet in Budapest, etc.

She also has received the Doctorate diploma as ballet teacher at the Vaganova Academy in St. Petersburg 2005.

As Choreographer she staged "Le Corsaire" in Kazan (Russia) and "Les Sylphides" in Brasilia 2005. "Les Sylphides" in Munich and "Swan Lake" in Rio de Janeiro 2006 , Papillon in Prague 2010 "Raymonda" in Plzen 2011 and "Sleeping beauty" in Split 2012.

As Ballerina she has recently performed Coppelia, Giselle, Don Quichotte and Swan Lake in Germany. Yelena Pankova is from September 2012 full time Ballet Teacher in the Royal Ballet School of Antwerp, where she leads the Vaganova method.



Erki Pehk

on õppinud koorijuhtimist Tallinna Muusikakeskkoolis Reet Ratassepa juures. Lõpetanud Tallinna Konservatooriumi kooridirigendina prof. Ants Üleoja klassis. Orkestridirigeerimist õppinud Peeter Lilje, hiljem Paul Mägi juhendamisel. Täiendanud end Läti Muusikaakadeemias 1992-1994 ja Londonis *Guildhall School of Music & Drama's* 1997. Esinenud edukalt 1999 ja 2001 Besanconi rahvusvahelisel dirigentide konkursil Prantsusmaal. 1991-1997 oli kooridirigeerimise õpetaja Tallinna Muusikakeskkoolis. 1989-1995 oli Tallinna Raekoja Kammerkoori dirigent ja aastatel 1990-1995 Kuningliku Kvinteti asutaja ja laulja.

17 aastat (1994–2011) oli Erki Pehk dirigent Rahvusooperis Estonia, juhatades seal enam kui 700 etendust. Kümme kord aastat, alates 1998, oli ta muusikaline juht Smithbridge Productions'i (hiljem Muusikaliteater) lavastustele Tallinna Linnahallis. Alates 2001. aastast on Erki Pehk Klaudia Taevi nimelise rahvusvahelise ooperilaujate konkursi kunstiline juht. Sellest konkursist on välja kasvanud Pärnu Rahvusvaheline Ooperimuusika Festival – PromFest, mille kunstiline juht Erki Pehk siiani on. Festivali korraldamise ja Massenet „Thaisi“ lavaletoomise eest pälvis ta 2010 Teatriliidu aastapreemia. Dirigenditegevus välismaal on viinud teda viimastel aegadel eelkõige Valgevenesse, kus ta Riiklikus Akadeemilises Ooperi- ja Balletteatris dirigeeris „Boheemi“ ja „Carmeni“ etendusi. Alates 2010. aasta sügisest on ta Valgevene Riikliku Teleraadiokompanii Sümfooniaorkestri külalisdirektori. 2010 debüteeris Erki Pehk Amsterdami Concertgebouw's, juhatades Hollandi Ooperistudio 20. juubeli galakontserti. Ta on koos musitseerinud selliste tuntud muusikutega nagu viiuldaja Tatjana Grindenko, kontratenor Max Emanuel Cencic, flöödimängija Camilla Hoitenga ja trompetist-helilooja Markus Stockhausen.

Aastal 2000 lõi ta projektipõhise XXI Sajandi Orkesteri, millega on esitatud laia repertuaari sõna otseses mõttes barokist rokinii.

Ta on juhatanud järgnevaid orkestreid:

Eestis: Eesti Riiklik Sümfooniaorkester; Tallinna Kammerorkester; Eesti Muusikaakadeemia Sümfooniaorkester; Võru Sümfooniaorkester; Pärnu Linnaorkester; XXI Sajandi Orkester (ka esinemised Ahvenamaal ja Stockholmis ning ringreis Saksamaal ja Luksemburgis 2004)

Teistes riikides: Läti Rahvuslik Sümfooniaorkester; Krasnojarski Akadeemiline Sümfooniaorkester (Venemaa); Jaroslavli Akadeemiline Sümfooniaorkester (Venemaa); Moskva Ooperiteatri „Helikon“ orkester; Tampere Filharmonia Orkester (Soome); Vaasa Linnaorkester (Soome); Kymi Sinfonietta (Soome); Burgase Ooperiteatri orkester (Bulgaaria); Varna Ooperiteatri orkester (Bulgaaria); Kievskaja Kamerata (Ukraina); Kaunase Muusikateatri orkester (Leedu); Valgevene Riikliku Teleraadiokompanii Sümfooniaorkester; Valgevene Riikliku Akadeemilise Ooperi- ja Balletteatri orkester

Estonian conductor **Erki Pehk** studied piano, choir and orchestra conducting at the Estonian Academy of Music in Tallinn where he graduated in 1993. He continued his studies in orchestra conducting in Riga at the Latvian Academy of Music. During his studies he also participated at the Kirill Kondrashin Conductors Masterclass in Hilversum, the Netherlands (1990) and attended a Conducting Interpretation Course in Stuttgart with John Eliot Gardiner (1991). In 1997 he finalized his studies as a post-graduate student at the Guildhall School of Music and Drama in London. Mr. Pehk has also participated in international competitions and in 1999 and 2001 he was a semifinalist in the International Conductor's Competition in Besancon (France). 17 years (1994 – 2011) he was engaged as a conductor at the Estonian National Opera in Tallinn conducting more than 700 performances of this company. He was also invited to teach conducting at the Tallinn Music College and he held this teaching position from 1992 till 1997. Mr. Pehk has furthermore been involved as Music Director at several large scale productions of classics of the musical repertoire with Estonian music theatre company Smithbridge Productions (1998-2008). Since 2001 Mr. Pehk is the Artistic Director of the renowned Klaudia Taev International Competition for Young Opera Singers in Pärnu (Estonia) and in 2005 he was appointed Artistic Director of the Pärnu International Opera Music Festival (PromFest). For artistic achievements with this festival and for the production of *Thaïs* by Massenet, Mr. Pehk was given the State Prize of Musical Theatre of Estonia 2010. As an international guest opera conductor Mr. Pehk has conducted in Belarus State Academic Opera and Ballet Theatre in the season 2010/2011. In November 2010 he made his debut in the Amsterdam Concertgebouw with the Opera Studio of Netherlands. He also conducted the tour of *Die Fledermaus* with International Opera Productions in various theaters in Belgium and the Netherlands in January–February 2011.

He collaborated with several renowned musicians: violinist Tatiana Grindenko, countertenor Max Emanuel Cencic, flute player Camilla Hoitenga, trumpet player and composer Markus Stockhausen, composer Sofia Gubaidulina etc. In 2000 he founded his own orchestra in Tallinn: the 21st Century Orchestra and he is the principal conductor of this ensemble that plays mostly contemporary but also classic repertoire from Estonian and international composers.

Since 2010 he was appointed as the permanent guest conductor of the Belarus State Radio Symphony Orchestra.

Aparances

He appeared in concerts with – Estonia: Estonian National Symphony Orchestra; Tallinn Chamber Orchestra; Symphony Orchestra of Estonian Academy of Music; Võru Symphony Orchestra; Pärnu City Symphony Orchestra; The 21st Century Orchestra (including tours to Germany and Luxembourg in 2004)

Other countries: Latvian National Symphony Orchestra; Krasnoyarsk Academic Symphony Orchestra (Russia); Yaroslavl Academic Symphony Orchestra (Russia); Moscow Helikon Opera Orchestra; Tampere Philharmonic Orchestra (Finland); Vaasa City Orchestra (Finland)

Kymi Sinfonietta (Finland); Burgas Opera Orchestra (Bulgaria); Varna Opera Orchestra (Bulgaria); Kievskaja Kamerata (Ukraine); Kaunas Opera Orchestra (Lithuania); Belarus State Radio Symphony Orchestra; Belarus State Academic Ballet and Opera Theatre





Raminta Rudžionyte ; Brandon Alexander



Charles Cusik-Smith ja Philip Ronald Daniels

teevad koostööd balleti-, ooperi-, muusikali- ja draamalavastuste kostüumi- ja lavakunstnikega üle Euroopa. Nende kujundatud balettid hulgas on „Alice imedemaal“ (maailmaesi- etendus *Ballet du Capitole Toulouse’is*), „Giselle“ (koreograaf I. Mukhamedov) Kreeka Rahvusliku Balletti jaoks ja „Pinocchio ja kuldvõtmeke“ Saksamaal. Charlesi viimane lava- kujundus Vanemuises oli „Giselle“ (koreograaf-lavastaja S. Feco, 2007). Samuti on ta teinud kujundused „Romeole ja Juliale“, „Pähklipurejale“ ja „Kolmele musketärile“ Eesti Rahvusballetti jaoks. Ta on kujundanud veel balettid „Spartacus“ (koreograaf I. Mukhamedov) Hong Kongis ja „Giselle“ Inglise Rahvuslikus Balletis. Lisaks on ta teinud kujundusi *Northern Ballet’ile* (Suurbritannia), SNG Mariborile (Sloveenia) ja *Ballet du Capitole’ile Toulouse’is*.

Charles ja Philipi ooperikujunduste hulka kuuluvad „Aida“ Saksamaal, „Roosikavaler“, „Don Carlos“, „Talupoja au“ ja „Pajatsid“, „Othello“, „Rigoletto“, operett „Ein Waltzertraum“ Innsbruckis, Austria. Lisaks „Trubaduur“ Hong Kongis ja „Talupoja au“ ja „Pajatsid“ Rahvusooper Estonia.

Charles ja Philip on teinud rohkesti kujundusi ka muusikalidele, mille hulgast märkimis- väärseimad on Stephen Sondheimi „Follies“ ja „Vaikse ookeani avamängud“ (*Pacific Overtures*).

Phil R Daniels õppis Bristol Old Vicis. Ta on teinud kujundusi nii Rahvuslikule Teatrile (*National Theatre*) Suurbritannias ja BBCle. Tema kujundusi leiab ka Victoria & Alberti muuseumi (maailma suurima kunsti- ja disainimuuseumi) püsikollektsioonis.

Charles õppis Glasgow’ Kunstikoolis ja Londoni Slade’is (kaunite kunstide koolis). Teda on autasustatud T.M.A. (*Theatrical Management Association*) „Parima disaineri“ auhinnaga ja „Manchesteri Öhtuste Uudiste“ auhinnaga parima kujunduse eest.

Charles ja Phili hetkel käsilolevatest projektidest võiks ära nimetada Rodgersi ja Hammersteini muusikali „Karussell“ ja Verdi ooperi „Rigoletto“ Saksamaal ja lavastused „Aladdin“ ja „It’s a Wonderful Life“ Suurbritannias.



Charles Cusick Smith & Phil R Daniels

Charles and Phil work Co-designing Ballet, Opera, Musical and Drama productions throughout Europe. Their Co-designs for ballets include World premier of Alice in Wonderland for Ballet du Capitol in Toulouse, Giselle with choreography by Irek Mukhamedov for Greek National Ballet and Pinocchio and the Golden Key in Germany. Charles last design for the Vanemuine was Giselle in 2007. He has also designed Romeo and Juliet, the Nutcracker and The Three Musketeers for Estonian National Ballet in Tallinn. His other Ballet designs include - Spartacus with Choreography by Irek Mukhamedov for Hong Kong Ballet and Giselle for English National Ballet. He has designed productions for Northern Ballet (UK), SNG Maribor in Slovenia and for the ballet du Capitol in Toulouse.

Their Opera credits include Germany are Aida, Der Rosenkavalier, Don Carlos, Cavalleria Rusticana & Pagliacci, Otello and Rigoletto, The Waltz Dream in Innsbruck, Il Trovatore in Hong Kong and Cavalleria Rusticana & Pagliacci in Tallinn.

They have designed many musicals together throughout Europe. Most notably the European premiere of Stephen Sondheim's Follies and Pacific Overtures.

Phil trained at the Bristol Old Vic. He has designed work performed at the National Theatre (UK) and for the BBC. His theatre designs have been acquired for the permanent collection of the V&A museum (the world's greatest museum of art and design).

Charles trained at Glasgow School of Art and the Slade (School of Fine Art) in London. He was awarded the T.M.A. (Theatrical Management Association) Best Designer Award and the Manchester Evening News award for Best Design.

Their current projects include Carousel & Rigoletto (Germany), Aladdin and Its a Wonderful Life (UK).



Priidu Adlas

on valguskunstnik, kes on õppinud Tartu Ülikooli Viljandi Kultuurikolledžis. 2004-2009 töötas vabakutselise valguskujundajana. Alates 2009 töötab Tallinna Linnateatris ja alates aastast 2012 on ta samas valgusala juht. 2012 esitati Priidu Adlas Eesti Teatri Aastaauhindade tehnilise preemia nominendiks.

Valguskujundused Tallinna Linnateatri lavastustele:

J.-L. Lagarce, "Üsna maailma lõpus", 2010; M. Frisch, "Härra Biedermann ja tulesüütajad", 2010; R. Kalinoski, "Koletis kuu peal", 2011; J. Emanuelsson, "Vaata, ma kukun", 2011; D. Hare, "Amy seisukoht", 2011; "Gizzelle", 2011; A. Puškin, "Mürk", 2012; P. Piik, "Keti lõpp", 2012; A. Tsehhonte, "Maailmale nähtamatud pisarad", 2012; D. Leesalu, P. Piik, "Lantimiskunstnikud", 2012; W. Shakespeare, P. Võigemast, "Hamlet", 2012; R. Greenberg, D. Leesalu "Kolm vihmast päeva", 2013

Olulisemad tööd väljaspool Linnateatrit - valguskujundused lavastustele: A. Vallik "Kuidas elad? Ann!?" Rakvere Teater 2005; G. Bizet "Carmen" projekt 2006; I. Ilf, J. Petrov, J. Juhanson "12 tooli" Rakvere Teater 2007; J. Ch. Harris, U. Lennuk "Onu Remuse lood" Rakvere Teater 2007; A. Kivirähk "Vassiljev ja Bubör ta tegid siia..." Eesti Draamateater 2010; Sophokles, H. Ghanizadeh "Antigone" R.A.A.A.M. 2010; D. Kareva, J. Juhanson "Unenäokohvik" Rakvere Teater 2010; J. Undusk, "Quevedo", Vanemuine 2010; V. Tuun, "Jaan Umbi lugu" Eesti Draamateater 2011; T. Steiner, "Kaks pead", Nargenfestival, 2011; A. Kivirähk "Valged daamid" R.A.A.A.M. 2011; J. Kruusvall, "Tasandikkude helinad", Saueaugu Teatritalu, 2011; P.-E. Rummo, "Tuhkatriumäng", Saueaugu Teatritalu, 2011; A. Jablonskaja, M. Gatsalov "Tühermaa" R.A.A.A.M. 2011; M. Karu, J. Juhanson "Nullpunkt" Rakvere Teater 2011; U. Uusberg "Kuni inglid sekkuvad" Eesti Draamateater 2011; H. Ghanizadeh "Kuningas sureb" R.A.A.A.M. 2012; D. Hare "Aitamise aeg" Eesti Draamateater 2012; D. Edgar "Nelipühad" Eesti Draamateater 2012; J. S. Sinisterra "Viirastute vaksal" R.A.A.A.M. 2012; G. Kordemets "Surm, sünd ja laulatus" R.A.A.A.M. 2012; F. Wedekind, S. Sater "Kevadine ärkamine" NUKU 2012; L. Rei "Üürnikud" Võru Linnateater 2012; R. Stepanov "Distance" Eesti Tantsuagentuur 2012; S. Prokofjev "Tuhkatriinu" RO Estonia 2012; C. Bronte "Jane Eyre" Rakvere Teater 2012; H. Boytchev "Titanicu orkester" MTÜ R.A.A.A.M 2013



Priidu Adlas is an Estonian lighting designer. He has studied in University of Tartu Viljandi Cultural Academy. During the period 2004–2009 he worked as a freelance lighting designer. In year 2009 he joined with the Tallinn City Theatre. Since 2012 he works as the head of the lighting department for the same company. He has been the nominee for the Estonian Theatre Award in year 2012.

Selection of lighting designs: How's it going? Ann?! (A. Vallik, S. Heiberg, Theatre of Rakvere 2005), Carmen (G. Bizet, A-E Kerge, 2006), 12 chairs (I. Ilf, J. Petrov, J. Juhanson, Theatre of Rakvere 2007), Uncle Remus: His Songs and His Sayings (J. Ch. Harris, U. Lennuk, J. Juhanson, Theatre of Rakvere 2008), Vassiljev and Bubõr Made It Here (A. Kivirähk, M. Karusoo, Estonian Drama Theatre 2010), Antigone (Sophokles, H. Ghanizadeh, R.A.A.M. 2010), Quevedo (J. Undusk, M. Kasterpalu, Vanemuine Theatre 2010), Biedermann and The Fire Risers (M. Frisch, K. Üksküla, Tallinn City Theatre 2010), Coffee House of Dreams (D. Kareva, J. Juhanson, Theatre of Rakvere 2010), The Story of Jaan Umb (V. Tuun, P. Pedajas, Estonian Drama Theatre 2011), Beast On The Moon (R. Kalinoski, M. Kalmet, Tallinn City Theatre 2011), Ladies In White (A. Kivirähk, M. Karusoo, R.A.A.M. 2011), Watch Me, I'm Falling (J. Emanuelsson, D. Leesalu, Tallinn City Theatre 2011), Melodies of the Plains (J. Kruusvall, A. Eelmaa, Estonian Theatre Festival 2011), Wasteland (A. Jablonskaja, M. Gatsalov, R.A.A.M. 2011), The Cinderella Game (P. E. Rummo, M. Kasterpalu, Estonian Drama Theatre 2011), Zero Point (M. Karu, J. Juhanson, Theatre of Rakvere 2011), Amy's View (D. Hare, M. Kiselov, Tallinn City Theatre 2011), Gizzelle (A. Pepeljajev, Tallinn City Theatre 2011), Until Angels Intervene (U. Uusberg, Estonian Drama Theatre 2011), End of the Chain (P. Piik, P. Võigemast, Tallinn City Theatre 2012), Tears Invisible to the World (A. Chekhonte, E. Nüganen, Tallinn City Theatre 2012), The Vertical Hour (D. Hare, M. Karusoo, Estonian Drama Theatre 2012), Pentecost (D. Edgar, M. Kiselov, Estonian Drama Theatre 2012).



Colin Maggs



Julia Litvinenko



Kristina Markevičiute



Silas Stubbs

Vanemuise Sümfooniaorkester / Vanemuine Symphony Orchestra

I viiul / Violin	Andri Annus (orkestri kontsertmeister), Miina Laanesaar, Evelin Tammiku, Laura Miilius, Eva-Maria Sumera, Katrin Ojam, Anne Vellomäe, Maria Keskatera, Helena Valpeteris
II viiul / Violin	Anna Samsonova, Eveli Roosaar, Sirli Laanesaar, Zanna Toptši, Triinu Raudver – Tamm, Hille Niilisk, Deniss Strelkov, Olga Kudajeva
Vioola / Viola	Svetlana Nukka, Hanno Maadra, Niina Mets, Tiina Enniko, Merike Ots
Tšello / Violoncello	Lauri Sõõro, Enno Lepnurm, Heli Ilumets, Olga Raudonen, Marina Peleševa, Maie Kostabi
Kontrabass / Contrabass	Linda Viller, Aivar Eimra, Jaanus Roosileht, Jaanus Siniväli
Harf / Harph	Kai Visnapuu
Flööt / Flute	Anna Kelder, Heili Mägi, Kersti Perandi, Margus Kits
Oboe / Oboe	Anna Šulitšenko, Maimu Kaarde
Klarnet / Clarinet	Margus Vahemets, Tõnu Kalm, Heimo Hodanjonok
Fagott / Bassoon	Kulvo Tamra, Johanna Tuvi, Elle Fuchs
Trompet / Trumpet	Karl Vakker, Marti Suvi, Viljar Lang
Metsasarv / Horn	Jan Pentšuk, Urmas Himma, Hannes Metssalu, Kristiina Luik, Marie Jaksman
Tromboon / Trombone	Kait Tiitso, Rain Kotov, Tõnu Pärtin, Aivo Koddanipork
Tuuba / Tuba	Tanel Tamm
Löökriistad / Percussions	Ilja Sharapov, Valdeko Vija, Margus Tammemägi, Ilmar Varjun
Klaver, tšelestaa / Piano, celesta	Ele Sonn

Teatrijuht / General Manager
Muusikajuht / Musical Director
Draamajuht / Drama Chief
Lavastusala juht / Technical Director
Pealavameister / Stage Manager
Lavameistrid / Stage Technicians

Dekoratsiooniala juht
/ Head of the Stage Set Department
Dekoratsiooniala juhi assistent
/ Stage Set Departments Head Assistant
Dekoratsioonide teostus / Stage sets by

Kostüümiala juht / Wardrobe Manager
Kostüümiala juhi asetäitja
/ Wardrobe Manager Assistant
Juurdelöikajad / Cutter of costumes
Kostüümide teostus
/ Costumes made by

Kostüümilao juht
/ Head of Costumes Warehouse
Riietajad / Dressers

Grimmiala juht
/ Head of Make-Up Department
Grimm / Make-up by

Soengud / Hair Stylists
Rekvisiidiala juht
/ Head of Stage Prop Department
Rekvisitorid / Property Masters

Valgustusala juht
/ Head of Lighting Department
Valgustajad / Lighting by

Heli- ja videoala juht
/ Head of Audio-Visual Department
Repetitorijuht / Repetitors Assistant
Kava kujundanud / Programme designed by
Kava koostanud / Programme prepared by
Fotod / Photos by
Kaanefoto / Cover photo
Tõlked / Translations
/ Translations by Luisa Translation Bureau;

Toomas Peterson
Paul Mägi
Tiit Palu
Lui Lääts
Rait Randoja
**Rello Lääts, Mart Visnapuu, Oliver Pärna,
Avo Anni, Juri Gudkov, Sergei Ivanov, Paap
Nõmm, Aigar Kikkas, Koit Visnapuu, Imre
Toomeoks, Indrek Asuküll, Juri Seredenko**

Aarne Hansalu

Marika Raudam
**Ain Austa, Innari Toome, Andres Lindok, Terje
Kiho, Leenamari Pirn, Marko Odar, Sirje
Kolpakova, Aleksandr Karzubov, Indrek Ots,
Eino Reinapu, Uudo Mäeotsa, Mart Raja, Arvo
Lipping**
Ivika Jõesaar

Liisi Ess
Ruth Rehme-Rähni, Külli Kukk, Edith Ütt

**Riina Lõhmus, Ivi Vels, Mairit Joonas, Luule
Luht, Tia Nuka, Kaire Arujõe, Riin Palumets,
Irina Medvedeva, Valentina Kalvik, Inkeri
Orasmaa, Daisy Tiikoja, Elli Nöps, Anneli
Vassar, Marit Reinmets, Juta Reben, Mati Laas,
Malle Värno, Henn Laidvee, Kertu Kokk**

Piret Univer
**Maris Plado, Raina Varep, Piret Univer,
Eva Köiv**

Anne-Ly Soo
**Olga Belokon, Maarja Linsi, Maarja Löbu,
Raili Lass**
Rutt Laikask, Janika Kolju, Kairi Laur

Liina Martoja
**Riin Tammiste, Angelika Aun, Ave Liivamägi
ja Kaie Uustal**

Andres Sarv
**Tõnu Eimra, Kaspar Aus, Andrus Treier, Madis
Fuchs, Villu Adamson, Tauri Kötsi, Tõnis Järs,
Alvar Fuchs**

Toivo Tenno
Epp Viller
Jaanus Kaasik
Kai Rohejärv
Jack Devant
Alan Proosa
Luisa Tõlkebüroo Tartus
Egle Lillemäe, Kai Rohejärv

Elus edasi

Aasta kultuurisõber



Erakordne kultuuris tähendab erakordset mõtlemises

EMT Topeltpluss kliendid saavad
kultuurisündmustele erakordseid soodustusi



Maagilisi teatrielamusi

soovib Teile





Konverentsi- ja peokeskus
seminaridest
pidulike bankettide ni



Hotell linna südames
205 mugavat tuba,
suurepärane vaade ja rahulik miljöö



Restoran vaatega Emajõele
Toiduelamused buffeest
galaõhtusöögini



Spa
suur valik massaaže,
spa- ja iluhoolduseid

TORRES



Seduction

IS THE ART OF GETTING WHAT YOU REALLY DESIRE



TORRES

10
WINE
BRANDY

THE MOST HIGHLY-REGARDED
SPANISH GRAN RESERVA BRANDY IN THE WORLD

Tähelepanu! Tegemist on alkoholiga. Alkohol võib kahjustada teie tervist.

Toome
teatri-
elamuse
lähemale





TALLINNA SADAM

Heade sõnumite sadam



AS Tallinna Sadam
on Läänemere suurim
kauba- ja reisisadamate
kompleks, mis etendab
olulist rolli
Eesti transpordi-
süsteemis
ja majanduses
tervikuna.

www.ts.ee

Emakeelne kultuur on hindamatu väärthus.

30. detsembril 2006 asutasime Vanemuise Fondi,
et hoida ja toetada Eesti teatrikunsti.
Lubame hea seista fondi käekäigu eest

Olga Aasav, Kalev Kase, Mart Avarmaa, Tartu linn

Vanemuise Fond on loodud teatri töötajate
erialase arengu ja koolituse toetuseks.

Fondi on võimalik teha annetusi:
SA Tartu Kultuurkapital
SEB pank 10102052050006
Sampo Pank 334408570002
Märksõna: VANEMUISE FOND

Vanemuise fond täab

Olga Aasavit, Mart Avarmaad, Alar Kroodot,
Kalev Kaset, Mati Kermast, Eero Timmermannni,
Tartu linna, Vanemuise advendikontserdil annetajaid.

AS GIGA on Vanemuise Sümfooniaorkestri
Kassitoome tasuta suvekontserdi peaspionor.



Hooaja peaspionor



Aasta toetaja



Aasta toetaja



Ametlik autopartner



Ametlik hotellipartner Tartus



Ametlik hotellipartner Tartus



Ametlik hotellipartner Tallinnas



Postimees





